

88. Tiistaina 22 päivänä kesäkuuta 1993

kello 16

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Ehdotus erään lakiehdotuksen jättämisestä lepäämään:

1) Ehdotus laiksi kansaneläkelain muuttamisesta 2113

Hallituksen esitys n:o 26
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuslaitoksen mietintö
n:o 14

Pöydällepanoa varten esitellään:

2) Talousvaliokunnan mietintö n:o 26
Eduskunnan pankkivaltuuston kertomuksesta vuodelta 1992 (K 1) 2115

Puhetta johtaa toinen varapuhemies Pesälä.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi kansaneläkelain muuttamisesta

Lepäämään jättäminen
Hallituksen esitys n:o 26
Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuslaitoksen mietintö n:o 14

Toinen varapuhemies: Viime istunnossa ed. Stenius-Kaukonen ed. Laineen kannattamana ehdotti silloin hyväksytyn lakiehdotuksen jättämistä lepäämään. Siitä ehdotuksesta on nyt tehtävä päätös.

Ensin sallitaan keskustelu asiasta ja sen jälkeen toimitetaan äänestys lepäämäänjättämisehdotuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Jos vähintään 1/3 eduskunnan kaikista jäsenistä kannattaa lepäämäänjättämisehdotusta, on lakiehdotus, sanamuodoltaan sellaisena kuin se on kolmannessa käsittelyssä hyväksytty, jätetty lepäämään seuraavien varsinaisten valtiopäivien jälkeen pidettäviin varsinaisiin valtiopäiviin, mutta muussa tapauksessa on lepäämäänjättämisehdotus hylätty.

Menettelytapa hyväksytään.

Keskustelu:

Ed. Stenius-Kaukonen: Herra puhemies! Olen edellisessä istunnossa ehdottanut kansaneläkelain jättämistä lepäämään. Jos olisi ollut mahdollista, olisin ehdottanut myös hallituksen esitykseen sisältyvien työeläkelakien jättämistä lepäämään. Mutta perustuslakivaliokunnan erikoislaatuksen tulkinnan johdosta se ei ollut mahdollista.

Meitä on syytetty siitä, että tämä on kiusantekoa. Kuten edellisessä istunnossa totesin, niin vaikka ikärajojen pitäisi olla kaikissa eläkelajeissa samat, niin siitä huolimatta, kun muuta ei ole mahdollisuus esittää kuin kansaneläkelakia lepäämään, teemme sen, koska tämä ei suinkaan ole kiusantekoa, vaan päinvastoin hallituksen esitys nostaa eläkeikärajaa on kiusantekoa ja johtaa väliinputoamiseen entistä useammissa tilanteissa. Me haluamme estää tämän kiusanteon niille ihmisille, joilla on takanaan usein vuosikymmenien työura mutta jotka ovat joutuneet

esimerkiksi 50 vuoden täyttämisen jälkeen työtömiksi mutta eivät voi saada yksilöllistä varhaiseläkettä, ja nyt se siirtyy entistä kauemmaksi, kun ikärajaa korotetaan.

Myös työttömyyseläkkeen ehtojen heikentäminen nimenomaan sen ainoan oljenkorren, mikä on ollut, vie senkin pois, ja näin ollen nämä ihmiset joutuvat todella kohtuuttomaan tilanteeseen. Heille tehdään kiusaa hallituksen esityksellä, ja sen vuoksi esitämme tätä kansaneläkelakia lepäämään, koska tämä voisi joissakin tapauksissa tuoda edes pienen helpotuksen näiden ihmisten todella vaikeaan tilanteeseen.

Ed. Skinnari: Arvoisa puhemies! Tämä on yksi niitä harvoja tämän hallituksen aikana eduskuntaan tulleita esityksiä, joissa työmarkkinajärjestöt, jopa palkansaajajärjestöt, ovat olleet valmistelussa mukana. Muutoin tuskin tällainen esitys täällä tällä tavoin olisi läpi mennyt. Kysymys on siitä, että suomalainen työeläkejärjestelmä, joka rahastoineen on tällä hetkellä noin 140 miljardia markkaa, säilyisi suomalaisissa käsissä ja hallitusti pystyttäisiin tekemään työeläkejärjestelmään muutokset, jotka tässä hallituksen esityksessä ovat. Tästä asiasta on keskusteltu palkansaajajärjestöjen kanssa. Me olemme tehneet muutosehdotuksia tähän. Ne muutosehdotukset eivät ole edes hallituksen välisissä neuvotteluissa johtaneet tulokseen.

Mutta emme ole sillä kannalla, että tätä esitystä äänestettäisiin lepäämään. Nimittäin tämän yhden eli kansaneläkelain lepäämään jättäminen johtaisi siihen, että kansaneläkejärjestelmässä ja työeläkejärjestelmässä tulisi erilaiset eläkeiät. Muutoinkin perustuslakivaliokunnan mietintö tässä asiassa, kuten monissa muissakin näihin liittyvissä asioissa, on hyvin ongelmallinen, etten sanoisi väärä. Näillä perusteilla olemme sitä mieltä, että lepäämään jättämistä ei pitäisi tässä yhteydessä käyttää.

Mutta tärkeätä on huomata se, että eläkeikien muutoksilla suomalaista työelämää ei muuteta. Suomalaiset työpaikat on tehtävä terveellisemmiksi. Suomalainen työelämä on tehtävä sellaiseksi, että ihmisten tavoitteena ei olisi 55- tai 60-vuotiaana hakeutua välittömästi eläkkeelle.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Toinen varapuhemies: Nyt on äänestettävä lepäämäänjättämisehdotuksesta.

Äänestys ja päätös:

Joka kannattaa ehdotusta, että lakiehdotus, sanamuodoltaan sellaisena kuin se on kolmannessa käsittelyssä hyväksytty, jätetään lepäämään seuraavien varsinaisten valtiopäivien jälkeen pidettäviin varsinaisiin valtiopäiviin, äänestää "jaa"; joka ei sitä kannata, äänestää "ei". Jos vähintään 1/3 eduskunnan kaikista jäsenistä kannattaa lepäämäänjättämisehdotusta, se on hyväksytty, mutta muussa tapauksessa on sanottu ehdotus hylätty.

"Jaa" äänestävät seuraavat edustajat:

Aho R., Aittoniemi, Andersson, Astala, Helle, Korhonen, Laakso, Laaksonen, Laine, Lepänen P., Mäkelä, Mäkipää, Ojala O., Polvi, Polvinen, Rimmi, Seppänen, Stenius-Kaukonen, Suhonen, Vistbacka ja Wahlström.

"Ei" äänestävät seuraavat edustajat:

Ala-Harja, Ala-Nissilä, Alaranta, Alho, Anttila U., Antvuori, Aula, Backman, Bell von, Björkenheim, Dromberg, Enestam, Gustafsson, Haavisto, Hacklin, Halonen, Hautala, Heikkinen, Hiltunen, Hurskainen, Huuhtanen, Häkämies, Hämäläinen, Ihämäki, Iivari, Jaakonsaari, Jansson, Jokiniemi, Joupila, Juhanalo, Järvelähti, Jäätteenmäki, Kaarilahti, Kalli, Kalliomäki, Kankaanniemi, Kauppinen, Kautto, Kekkonen, Kohijoki, Koistinen, Komi, Korkea-oja, Korva, Koski, Koskinen, Kuuskoski, Kääriäinen, Laakkonen, Lahikainen, Lahti-Nuuttila, Laitinen, Laivoranta, Laukkanen M., Lax, Lehtosaari, Liikkanen, Lindqvist, Lindroos, Linnainmaa, Louekoski, Louvo, Luhtanen, Luukkainen, Malm, Markkula, Mattila, Moilanen, Muttilainen, Myller, Mölsä, Nikula, Nordman, Norrback, Nyby, Näsi, Ojala A., Ollila, Paakkinen, Paasio, Paloheimo, Pekkarinen, Pietikäinen M., Puhaka, Puisto, Pulliainen, Pura, Pykäläinen, Rajamäki, Rask, Rehn O., Renko, Rinne, Roos J., Roos T., Rusanen, Ryytänen, Rätty, Röntynen, Saari, Saastamoinen, Salolainen, Savola, Savolainen, Seivästö, Skinnari, Suhola, Särkijärvi, Taina, Takala, Tiuri, Toivonen, Tykkyläinen, Ukkola, Uosukainen, Urpilainen, Vanhanen, Varpasuo, Vehkaoja, Vihriälä, Viinanen, Viljamaa, Viljanen, Virrankoski, Vähänäkki, Väistö, Väyrynen ja Westerlund.

Poissa äänestyksestä ovat seuraavat edustajat:

Aho E., Anttila S-L., Apukka, Biaudet, Donner, Hassi, Isohookana-Asunmaa, Jurva, Jääskeläinen, Kallis, Kanerva, Karhunen, Kasurinen, Kemppainen, Kuittinen, Lahtinen, Lamminen, Laukkanen V., Laurila, Lehtinen, Leppänen J., Lipponen, Luttinen, Metsämäki, Morri, Mäki-Hakola, Niinistö, Pelttari, Perho-Santala, Pesälä, Pietikäinen S., Pokka, Ranta, Rauramo, Rehn E., Renlund, Riihijärvi, Rossi, Rönnholm, Saapunki, Saario, Sasi, Tennilä, Tuomioja, Turunen, Törnqvist, Vuorensola, Vuoristo, Vähäkangas ja Zyskowitz.

Toinen varapuhemies: Äänestyksessä on annettu 21 jaa- ja 128 ei-ääntä; poissa 50. (Ään. 8)

Eduskunta on hylännyt lepäämäänjättämisehdotuksen.

Asia on loppuun käsitelty.

2) Talousvaliokunnan mietintö n:o 26 (K 1)

pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti seuraavaan täysistuntoon.

Toinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on huomenna torstaina kello 12.

Täysistunto lopetetaan kello 16.07.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen

